

.....

Pedagogisk IKT-strategi for stavangerskolen

2017-2020

Stavanger kommune
Oppvekst og levekår 2016

.....

Innhold

Kompetanse for et digitalt samfunn	2
Om pedagogisk IKT-strategi for stavangerskolen	3
Mål for IKT-strategien	4
Overordnede mål	4
Hovedprinsipper	5
Variasjon	5
Tilpasset opplæring	5
Inklusjon	5
Vurdering for læring	5
Delmål på ulike alderstrinn	6
Kompetanseheving	7
Rolle- og ansvarsfordeling	7
Administrasjonens rolle	7
Skolelederens rolle	7
IKT-veilederens rolle	7
Lærerens rolle	7
Elevens rolle	8
Etikk og personvern	9
Retningslinjer og reglement	9
Databehandleravtaler	9
Feide	9

Kompetanse for et digitalt samfunn

Ordet kompetanse rommer i stavangerskolen kunnskaper, ferdigheter og holdninger. *IKT-strategi for stavangerskolen* skal legge premissene for en målrettet og systematisk opplæring som skal bidra til kompetente elever og ansatte i et digitalt samfunn.

“Elevene skal utvikle kunnskaper, ferdigheter og holdninger for å kunne mestre sine liv og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet.”¹

Digitale verktøy er en selvfølgelig del av det samfunnet vi lever i og den fremtiden elevene skal bli en del av. Skolen skal forberede elever til å bli aktive samfunnsborgere og arbeidstakere. Det innebærer at digital dannelse, sosiale medier, mobiltelefoner og datamaskiner er på dagsorden i elevenes skolehverdag. Teknologien utvikler seg fort og vi blir stadig eksponert for ny teknologi og nye kommunikasjonskanaler. Elever i dagens skole er digitalt innfødte. For dem er informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) og digitale verktøy en realitet og en del av samfunnet som de må forholde seg til.

Digitale ferdigheter er omtalt som en av fem grunnleggende ferdigheter i læreplanens generelle del. I likhet med eksempelvis lesing og skriving vil elever og unge trenge opplæring i hvordan de best mulig utnytter de ressursene og verktøyene vi har tilgang til. I fremtiden vil det stilles større krav til kompetanse i utdanning, arbeidsliv og samfunnsliv, og etter all sannsynlighet vil flere av dagens elever ha jobber som i dag ikke finnes.

---

¹ God, bedre, best! - Kvalitetsplan for skole 2016-2020.

Om pedagogisk IKT-strategi for stavangerskolen

IKT-strategien er en revisjon av [IKT-strategi for stavangerskolen 2013-2020](#) utarbeidet og vedtatt av kommunalstyret for oppvekst i 2013. Den er underlagt Stavanger kommunes [IKT-strategi 2014-2017](#) og [Digitaliseringsstrategi 2014-2029](#). IKT-strategien skal sikre et digitalt førstevalg for elever og ansatte.

IKT-strategien er

- et styringsdokument for ansatte i stavangerskolen
- en orientering til politikerne om digitalisering i stavangerskolen
- informasjon til foreldre og foresatte

Strategien bygger på

- [Læreplanverket for grunnskolen](#)
- [Stavanger kommunes kvalitetsplaner for skole og SFO 2016-2020](#)
- [Pedagogisk IKT-strategi i stavangerbarnehagen 2016-2019](#)

Stavangerskolens IKT-strategi skal først og fremst si noe om de overordnede pedagogiske målene, heller enn å beskrive tekniske løsninger, plan for kompetanseheving og økonomiske disponeringer. Konkrete økonomiske disponeringer og plan for kompetanseheving vil bli synliggjort i en handlingsplan som rulleres årlig og behandles i kommunalstyret for oppvekst.

Mål for IKT-strategien

Overordnet mål

Det overordnede målet i strategien er todelt.

IKT som integrert verktøy

IKT skal være en integrert del av læringen, og bidra til mer relevant kompetanse og et best mulig læringsutbytte i hvert enkelt fag. Det er et mål at alle elever har likeverdig tilgang til de rette digitale verktøyene. Alle elever skal derfor disponere en egen digital enhet.

Digital kompetanse og dømmekraft

IKT-strategien skal bidra til utvikling av elevenes og ansattes digitale kompetanse og digitale dømmekraft.

Disse to målsettingene må ses i sammenheng med og understøtte de tre kompetanseområdene i Stavanger kommunes kvalitetsplaner for SFO og skole.

- medborgerkompetanse og sosialt medansvar
- lese- og skrivekompetanse
- matematisk kompetanse

Elevene i stavangerskolen skal få en likeverdig faglig og sosial opplæring, uavhengig av mestringsnivå og eventuelle behov for tilpasning. I en verden hvor stadig mer av det sosiale samspillet skjer på digitale arenaer, må elever læres opp i hvilke muligheter disse gir oss, samt hvilke konsekvenser misbruk kan medføre. Samspill og samhandling i digitale kanaler må vektlegges i like stor grad som i det fysiske miljøet. Skolens oppdrag er å lære unge mennesker å bruke disse mest mulig hensiktsmessig i sin faglige og sosiale utvikling. Elevene skal sammen med trygge voksne få oppleve frihet, ansvar, utvikling og mestring også i møte med digitale verktøy og kanaler.

“*Elevene skal settes i stand til å kunne ivareta seg selv og å delta og virke i framtidig samfunns- og arbeidsliv.*”²

---

² God, bedre, best! - Kvalitetsplan for skole 2016-2020.

Hovedprinsipper

IKT-strategien legger til grunn tre hovedprinsipper som skal bidra til en likeverdig opplæring og gi et best mulig læringsutbytte for alle elever. Prinsippene er også fremhevet i Stavanger kommunes kvalitetsplan for skole 2016-2020.

Variasjon

Bruk av digitale verktøy gir lærere mulighet for stor grad av variasjon og tilpasning av undervisningen. Lærere vil eksempelvis kunne ta i bruk metoder som [omvendt undervisning](#), [samskriving](#) og arbeid med multimedialt innhold. Dette igjen gir elevene flere uttrykksformer, som i seg selv er en verdi.

Tilpasset opplæring

Bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi som en integrert del av læringen, vil gjøre det lettere for den enkelte lærer å gi nødvendig støtte og faglige utfordringer til enkeltelever. Tilgang på digitale kommunikasjonskanaler vil også kunne bidra til bedre kommunikasjon mellom lærer og elev. Bruk av algoritmebaserte verktøy, som for eksempel [adaptiv læring](#), vil bidra til at elever alltid opplever mestring samtidig som de får nye utfordringer. Det at elever også får mulighet til å uttrykke seg både muntlig, skriftlig eller på andre måter, vil bidra til at flere elever får vist sin faglige kompetanse i innleverings- og vurderingssituasjoner. Hensiktsmessig bruk av digitale verktøy vil kunne gjøre det lettere å inkludere elever med særskilte behov i ordinær klasse. Det igjen vil gi mer tilhørighet og fellesskap. Det at elever har en likeverdig tilgang på teknologi kan bidra til mindre grad av stigmatisering og mindre sosiale forskjeller på skolene.

Vurdering for læring

Stavangerskolen skal ha en vurderingspraksis som skal bidra til økt læring. Digitale verktøy vil kunne bidra til mer effektiv, variert og formålstjenlig underveisvurdering. Eksempler på dette er testverktøy som gir umiddelbare tilbakemeldinger, algoritmebaserte verktøy, eller tekstproduksjonsverktøy med mulighet for å gi raske tilbakemeldinger underveis i prosessen. Digitale verktøy vil også gjøre det enklere å imøtekomme krav til dokumentasjon av elevarbeid.

Delmål på ulike trinn

Elevene på de ulike trinnene skal gradvis utvikle sin digitale kompetanse. Stavangerskolens elever skal så tidlig som mulig utvikle hensiktsmessig kompetanse i bruk av digitale verktøy som eksempelvis digital arbeidsflyt, innlogging og kommunikasjon.

I Senter for IKT i utdanningens³ plan for øving av digitale ferdigheter i grunnskolen er det utarbeidet delmål for 2., 4., 7. og 10. trinn. Disse er presentert i digital form på IKTplan.no.

IKTplan.no
Bokmål Nynorsk

SENTER FOR IKT I UTDANNINGEN

Hjem
Mål etter 2. trinn
Mål etter 4. trinn
Mål etter 7. trinn
Mål etter 10. trinn
Kartlegging elever
Kartlegging lærer
Tilbakemelding
Om iktplan.no
Nyhetsbrev

Velkommen til IKT-plan

IKT-plan er Senter for IKT i utdanningens plan for øving av digitale ferdigheter i grunnskolen.

Innholdet er i henhold til gjeldende læreplan fra 2006, Kunnskapsløftet og rammeverk for digitale ferdigheter, fastsatt av Kunnskapsdepartementet, januar 2012. Planen inneholder kompetansemål for 1. til 10. trinn og har nyttige ressurser koblet opp mot alle målene.

FRA IKT-PLAN TIL PRAKSIS
«Bevisst visjon og målsetting gir god endring»

04:14 HD

Innholdet kan fritt kopieres og tilpasses din kommunes behov. Ta kontakt med Senter for IKT for mer informasjon.

Iktplan.no er en tjeneste fra Senter for IKT i utdanningen. Løsningen er drevet og levert av Moava Dette verk er lisensiert under en Creative Commons Navngivelse 4.0 Internasjonal lisens. Logg inn admin // Logg inn admin uten FEIDE

Fremfor å utarbeide egne delmål, er delmålene i Senter for IKT i utdanningens IKT-plan gjort gjeldende for stavangerskolens elever. Den enkelte skole må drøfte hva som ligger i disse delmålene, og hvordan de kan aktualiseres og operasjonaliseres i det enkelte fag. Nasjonale kartleggingsprøver i digitale ferdigheter skal bistå skolene til å vurdere grad av resultatoppnåelse, samt foreta nødvendige korrigeringer for å sikre elevene best mulig digital kompetanse.

³ Senter for IKT i utdanningen er et ressurscenter under Utdanningsdirektoratet. Senterets samfunnsoppdrag er å iverksette regjeringens politikk innenfor IKT i utdanningen med de virkemidlene og ressursene som stilles til disposisjon.

Kompetanseheving

For å lykkes med IKT i en pedagogisk sammenheng er holdningsarbeid avgjørende. Ny teknologi vil ikke bli effektivt benyttet med mindre det er positive holdninger i organisasjonen til bruk av IKT i skolen.⁴ Ansatte må få muligheter til å utvikle sine kunnskaper om ulik bruk, og ferdigheter til selv å utnytte potensialet som ligger i disse verktøyene.

Rolle- og ansvarsfordeling

Rådmannens rolle

Rådmannen utarbeider en årlig handlingsplan som beskriver plan for innkjøp og kompetanseheving. Denne omfatter blant annet kurs for IKT-veiledere, for at de kan lære opp det øvrige personalet ved den enkelte skole. Rådmannen skal også være en fasilitator for nettkurs og -møter for IKT-veiledere, skoleledere og lærere. Kostnader forbundet med kompetanseheving vil bli meldt inn i sammenheng med utarbeidelse av *Handlings- og økonomiplanen*.

Rektors rolle

Rektor har det overordnede ansvaret for at IKT blir en integrert del av opplæringen i tråd med læreplanmål og [IKT-plan](#) (Senter for IKT i utdanningens plan for øving av digitale ferdigheter i grunnskolen).

Skoleledelsen skal legge til rette for at kompetanseheving og deling skjer på den enkelte skole - både på tvers av trinn og fag, men også spesifikt i hvert enkelt fag. Ledelsen skal også legge til rette for kompetansedeling på tvers av skolene, både på nett og i form av samlinger.

Skoleledelsen på barneskolene har også ansvar for gjennomføring og oppfølging av kartleggingsprøve i digitale ferdigheter på 4. trinn, samt oppfølging av denne.

IKT-veilederens rolle

Hver skole skal ha en IKT-veileder. IKT-veilederen skal være en pedagogisk ressursperson for ansatte på skolen, og har ansvar for selve gjennomføringen av opplæring av personalet. IKT-veilederen har en sentral rolle i implementering av IKT-strategien på den enkelte skole.

---

⁴ Martinsen, Ø. L. Perspektiver på ledelse (4. Utgave) 2015.

Skolene vil i større grad enn før kunne håndtere kjøp og lisensiering av programvare på elevenes maskiner. IKT-veilederen vil sammen med de øvrige lærerne fortløpende vurdere behovet for, og kvaliteten på ulike pedagogiske programvare og læringsverktøy.

Lærers rolle

Læreren deltar på kompetansehevingstiltak og samarbeider om å dele kompetansen med kollegaer gjennom godt samarbeid på tvers av fag. Hver enkelt lærer vil få tilbud om å gjennomføre opplæring på nett for å ta i bruk sentrale fagsystemer til skolebruk.

Læreren bruker sin kompetanse i didaktisk bruk av IKT. Læreren bruker sin kunnskap om hvordan IKT kan benyttes i forbindelse med det sosiale arbeidet i klassen, i skriving og lesing i alle fag og tar hensyn til de utfordringer digitale verktøy kan gi i elevenes hverdag.

Læreren bruker IKT-plan aktivt i opplæringen på lik linje med kompetansemål i hvert enkelt fag i læreplanen, og benytter seg av kunnskap om hvordan IKT kan brukes som et verktøy for å inkludere og tilrettelegge for alle elever.

Elevers rolle

Eleven er aktiv og utforskende, søker kunnskap om hvordan han skal bruke det digitale verktøyet i arbeidet sitt, og tilegner seg kompetanse om ulike arbeidsmetoder og uttrykksmåter. IKT-løsninger kan bidra til samarbeid med andre elever og lærere.

Eleven bruker sin kompetanse til å utnytte de digitale ressursene og kommunikasjonskanalene til å fremme faglig og sosial kompetanse hos seg selv og andre elever. Teknologien brukes på en måte som bidrar til et positivt læringsmiljø og til å fremme mestring og utvikling. Eleven er delaktig i sin egen lærings situasjon, både når det gjelder valg av uttrykksform og vurdering av sin egen kompetanse.

Etikk og personvern

Retningslinjer og reglement

Det er utarbeidet et [IKT-reglement for stavangerskolen](#). Skolene håndterer dette i henhold til Stavanger kommunes [Reglement for orden og oppførsel](#). Det er viktig å synliggjøre for elever og foresatte at bruk av IKT medfører et stort ansvar. Temaer som nettvett, digital dømmekraft, opphavsrett, personvern og kildekritikk inngår i læreplanen, og skal dermed inngå i hver enkelt skoles undervisning.

Elever og ansatte i stavangerskolen skal for øvrig holde seg innenfor de rammer som gis av norsk lov og Datatilsynets anbefalinger.

Databehandleravtaler

Stavanger kommune forplikter seg til å inngå egne avtaler i tråd med Datatilsynets retningslinjer for behandling av persondata ved anskaffelse av, eller bruk av programvare hvor dette er påkrevd. Stavanger kommune står ikke ansvarlig for de verktøyene som elever selv måtte velge å bruke utover det som tilbys på hver enkelt skole.

Feide⁵

Med Feide-pålogging har elever og ansatte tilgang til en rekke læringsressurser og tjenester med samme brukernavn og passord. Utover det å forenkle pålogging, forenkler også Feide lisensiering og ivaretar brukeres personvern. Valg av ny programvare forutsetter støtte for Feide.

---

⁵ Feide står for Felles Elektronisk IDentitet og er Kunnskapsdepartementets valgte løsning for sikker identifisering i utdanningssektoren. Senter for IKT i utdanningen har ansvar for å tilrettelegge for innføring av Feide i grunnopplæringen.